

GÜNCEL KONULAR, SON BİLGİLER (ACTUAL TOPICS, THE LAST INFORMATIONS)

Kırım Kongo Kanamalı Ateş (KKKA) (Cyrimean-Congo Haemorrhagic Fever)

T.C. Sağlık Bakanlığı 01.01.2009-10.08.2009 tarihleri arasında KKKA tanısı almış 1181 vaka ve 54 ölüm olduğunu bildirdi (Vaka Fatalite Oranı: % 4.6). En son güncelleme yapıldığı 30.07.2009 tarihinden beri 106 yeni vakanın ve 1 ölümün olduğu gözlenmektedir. 2008 yılında aynı tarihe kadar 1220 vaka ve 56 ölüm (Vaka Fatalite Oranı: % 4.6) olduğu bildirilmiş idi. Aşağıdaki şekil incelendiğinde 2002-2008 yılları arasında aynı dönmeler içerisinde, vaka ve ölüm sayılarında her yıl nerdeyse iki misli bir artış gözlenirken, bu yıl böyle bir katlanma gözlenmemiştir.

Bunun sebebi, insanların hastalık hakkında daha duyarlı olmalarına ve havaların bu yıl diğer yıllara göre daha yağışlı olmasına bağlanabilir.

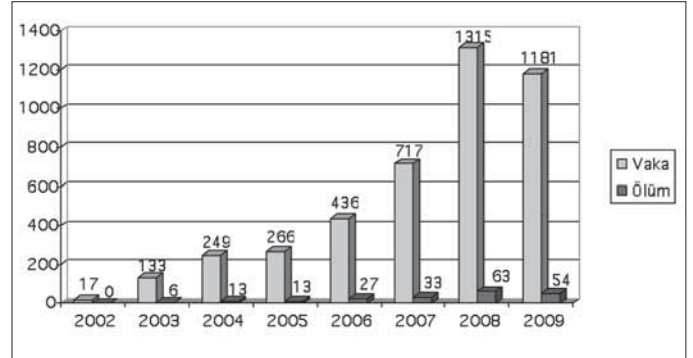
Dr. Hasan Tezer

S.B Ankara Dışkapı Çocuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Çocuk Enfeksiyon Kliniği, Ankara, Türkiye
Telefon: +90 312 596 96 90
E-posta: hasantezer@yahoo.com

Domuz Gribi (Swine Flu)

Domuz gribi virusu da mevsimsel influenza virusları gibi damlacık ve temas yoluyla başka kişilere bulaşmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ=WHO) domuz gribi ile ilgili alarm düzeyini 11 Haziran 2009'da 6. düzeye çıkarmıştır ve bu yeni influenza A (H1N1) virusunun pandemiye (küresel salgına) yol açmış olduğu anlamına gelmektedir. DSÖ salgını yayılım özellikleri ve hastalık şiddeti olarak orta düzey olarak nitelendirmektedir. Şimdiye kadar dünyanın 70'den fazla ülkesinde yeni H1N1 virusunun insanlarda enfeksiyona neden olduğu gösterilmiştir. Rapor edilen vaka sayısı son haftalarda artmıştır ancak bu vakaların çoğunun seyahatler sırasında veya toplum genelinde yaygın olarak influenza A (H1N1) virus enfeksiyonu görülmezsizin lokal salgınlar sırasında enfekte olduğu bildirilmiştir. Hastalığın özellikle Amerika kıtasında yayılmaya devam etmesi nedeniyle sonbahar ve kış aylarında vaka sayısının, hastaneye yatırılan vakaların ve ölümlerin artacağı beklenmektedir.

Domuz orijinli yeni influenza A(H1N1) virusunun Nisan ayında Meksika'dan rapor edilmesinden sonra Amerika Birleşik Devletleri Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC)'nin 26 Haziran ve DSÖ'nün 29 Haziran 2009 raporlarına göre devam etmekte olan domuz gribi salgınında şimdiye kadar 70'den fazla ülkede 70.893 vakada laboratuvar tetkiki ile kanıtlanmış (kesin) influenza A(H1N1) enfeksiyonu saptandığı ve 311 vakanın öldüğü bildirilmektedir. DSÖ, 6 Ağustos 2009 itibarıyla Dünya'da 94.512 konfirme edilmiş domuz gribi vakası olduğunu ve 429'unun ölüm ile

Şekil 1: Yıllara göre KKKA vaka ve ölüm sayısı (10.08.2009'a kadar olan vaka ve ölüm sayısı)

sonuçlandırıldığını bildirmiştir. Mortalite oranı binde 4.53 kadardır.

Kanıtlanmış vakaların saptandığı ülkeler ve vaka sayıları aşağıda gösterilmiştir: Amerika Birleşik Devletleri (27.717), Arjantin (1.488), Avustralya (4.038), Avusturya (12), Almanya (366), Bahreyn (15), Bangladeş (1), Batı Şeria ve Gazze Şeridi (9), Belçika (43), Birleşik Arap Emirlikleri (8), Bolivya (126), Brezilya (452), Brunei Sultanlığı (29), Bulgaristan (7), Cezayir (2), Çek Cumhuriyeti (9), Çin (1.442), Danimarka (44), Dominik Cumhuriyeti (108), Ekvador (125), El Salvador (226), Endonezya (8), Estonya (13), Etiyopya (2), Fas (11), Fiji (2), Filipinler (861), Finlandiya (26), Fransa (235), Guatemala (254), Güney Afrika Cumhuriyeti (1), Hindistan (64), Hollanda (118), Honduras (118), Irak (10), İngiltere (4.250), İrlanda (39), İsrail (469), İtalya (112), İran (1), İsviçre (49), İsveç (67), İspanya (541), İzlanda (4), Jamaika (21), Japonya (1.212), Kamboçya (6), Karadağ (1), Katar (10), Kanada (7.775), Kıbrıs (25), Kolombiya (88), Kore (202), Kosta Rika (255), Kuveyt (30), Küba (34), Laos (3), Letonya (1), Litvanya (1), Lübnan (25), Lüksemburg (4), Macaristan (8), Malezya (112), Meksika (8.279), Mısır (50), Monako (1), Nepal (3), Nikaragua (277), Norveç (31), Panama (403), Papua Yeni Gine (1), Paraguay (85), Peru (360), Polonya (14), Portekiz (11), Romanya (24), Rusya (3), Samoa (1), Suudi Arabistan (69), Sırbistan (5), Singapur (599), Slovakya (9), Slovenya (4), Sri Lanka (9), Surinam (11), Şili (5.186), Tayland (774), Trinidad ve Tobago (53), Tunus (2), Türkiye (27), Ukrayna (1), Umman (3), Uruguay (195), Ürdün (18), Vanuatu (2), Venezuela (172), Vietnam (84), Yemen (6), Yeni Zelanda (587), Yunanistan (86).

En fazla vaka bildirilen ülkeler Amerika Birleşik Devletleri, Meksika ve Kanada'dır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde 127, Arjantin'de 23, Avustralya'da 7, Dominik Cumhuriyeti'nde 2, Filipinler'de 1, Guatemala'da 2, Honduras'da 1, İngiltere'de 1, Kanada'da 21, Kolombiya'da 2, Kosta Rika'da 1, Meksika'da 116, Şili'de 7 ölüm bildirilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 11 Haziran 2009'da ülkemizde 13 vakanın tespit edilmiş olduğunu ve bunların tamamının yurt dışından geldiğini, ülkemiz içinde bulaşma nedeniyle ortaya çıkan yerli vaka tespit edilmediğini bildirmiştir. Yurtdışından gelen bir vakada daha 27 Haziran 2009 tarihinde H1N1 virusu saptandığı Sağlık Bakanlığı tarafından 29 Haziran 2009'da açıklanmıştır. DSÖ'nün 29 Haziran 2009 tarihli açıklamasında Türkiye'den 27 kanıtlanmış vaka bildirim olduğu belirtilmektedir.

DSÖ domuz gribi salgını nedeniyle seyahat kısıtlaması ve sınırların kapatılması gibi önlemler önermemektedir. Henüz yeni influenza A(H1N1) virus enfeksiyonunun önlemek için kullanımda olan bir aşı da yoktur.

CDC herhangi bir grip formu ile komplikasyon riski fazla olan kişilerin seyahat açısından doktorlarına danışmalarını ve gidecekleri yerdeki H1N1 gribinin son durumunu dikkatli bir şekilde incelemelerini önermektedir. Komplikasyon açısından yüksek riskli kişiler: beş yaşından küçük çocuklar, 65 yaş ve üzerindeki kişiler, uzun süreli aspirin tedavisi uygulanan ve bu nedenle influenza virus enfeksiyonundan sonra Reye sendromu riski taşıyan 18 yaşından küçük çocuklar, hamileler, kronik pulmoner, kardiyovasküler, hepatik, hematolojik, nörolojik, nöromusküler veya metabolik hastalığı olan erişkin ve çocuklar, immünsüpresif (tedavi veya HIV enfeksiyonu nedeniyle) erişkin ve çocuklardır. CDC hasta kişilerin seyahate çıkmamalarını önermektedir. Grip benzeri semptomları olan kişilerin evlerinde kalmaları ve hastalık semptom ve bulgularının başlangıcından sonra bir hafta süreyle veya semptomları düzeldikten sonra en az 24 saat geçmeden yolculuğa çıkmamaları önerilmektedir. Genel olarak domuz gribinin belirti ve bulguları, mevsimsel gribin belirti ve bulgularına benzemektedir. Ateş, uykuya meyil, iştahsızlık, öksürük, burun akıntısı, boğaz ağrısı, miyalji (kas ağrısı), baş ağrısı, üşüme veya titreme, bulantı, kusma ve ishal domuz gribinin başlıca belirti ve bulgularıdır. Klinik tablo belirtisiz enfeksiyondan ölümle sonuçlanan ağır pnömoniye kadar değişebilir. Gidilen ülke veya yerde önerilen önlem ve varsa kısıtlamalara uyulmalıdır.

Seyahat sırasında da H1N1 virusunun bulaşmasını önlemek için insanlar öksürürken veya hapşırırken burun ve ağızını bir kağıt mendille kapamalıdır. Kullanılan mendil çöp kutusuna atılmalıdır. Eller sık olarak, özellikle öksürükten veya hapşırdıktan sonra sabun ve su ile yıkanmalıdır. Eller gözle görülebilir şekilde kirli değilse el temizliği için alkol bazlı el antiseptikleri de kullanılabilir. Eller ile göz, burun ve ağza dokunulmamalıdır. Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınılmalıdır. Yolculuk sırasında hastalanıldığı takdirde özellikle hastalık bulguları şiddetli olduğunda ve kişi influenza komplikasyonları açısından yüksek risk taşıyorsa bir sağlık kurumuna başvurulmalıdır. Lokal sağlık otoritesinin önerilerine uyulmalıdır. Antiviral ilaç kullanılması konusunda hekimin önerilerine uyulmalı, diğer kişilere bulaşmayı önlemek için cerrahi maske kullanılmalı veya gerekmedikçe otel veya evden çıkılmamalıdır. Yolculuktan hasta olarak dönenlerin bir sağlık kuruluşuna başvurmaları önerilmektedir. Halen Amerika Birleşik Devletleri'nde grip benzeri bir hastalığı olanların semptomlar başladıktan sonra 7 gün veya semptomları 24 saattir kaybolmuş olana kadar (hangisinin süresi uzunsa) evde gönüllü olarak izolasyonu önerilmektedir. Yolculuktan sağlıklı bir şekilde dönenlerde 7 gün içerisinde ateş, uykuya meyil, iştahsızlık, öksürük, burun akıntısı, boğaz ağrısı, miyalji, baş ağrısı, üşüme veya titreme, bulantı, kusma ve ishal gibi belirti ve bulgular görülürse bu kişiler bir sağlık kurumuna başvurulmalıdır.

Dr. Ali Bülent Cengiz

Hacettepe Üniversitesi İhsan Doğramacı Çocuk Hastanesi
Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Ünitesi 06100
Sıhhiye, Ankara, Türkiye
Tel: +90 312 305 11 66
E-posta: bcengiz@hacettepe.edu.tr

Dr. Ateş Kara

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı Enfeksiyon Hastalıkları Ünitesi,
Ankara, Türkiye
Telefon: +90 312 311 49 63
E-posta: ateskara@hacettepe.edu.tr